

LOOVTÖÖDE LÄBIVIIMISE JUHEND

1. Loovtöö koostamises

1.1. Loovtöö olemus

Loovtöö on juhendatud õpiprotsess, mille käigus põhikooli III astme õpilane rakendab iseseisva või koostöö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust, kinnistab ja täiendab koolis omandatud. Loovtööks nimetatakse õpilase või õpilasgrupi (kuni 3 liiget) poolt välja mõeldud, kavandatud, teostatud ja kaitsmiskomisjonile esitletud positiivse ja eetilise sisuga tööd. Loovtöö ei ole ainekavas ette nähtud töö. Loovtööks loetakse tööd, mis ületab ainekavas ette nähtud nõudeid.

1.2. Loovtöö koostamise eesmärgid

Praktilise loovtöö (projekt, töö kunstides või tehnilisel teemal) eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneseanalüüsi ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgeks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

Õpilasuurimuse eesmärgiks on õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsi vahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;

- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

1.3. Läbivad teemad ja ainevaldkondade lõiming (jõust. 01.09.2024)

Loovtöö koostamisel lähtutakse järgmistest läbivatest teemadest:

- **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitses keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;

- **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Loovtöö koostamine on lõimitud järgmiste ainevaldkondadega:

- **vene keel ja kirjandus** – toetavad suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
- **võõrkeeled** – toetavad teabeallikate mõistmist;
- **matemaatika** – toetab teadmiste rakendamist loovtöö kavandamisel;
- **loodusained** – võimaldavad mõista inimese ja tehnika mõju looduskeskkonnale;
- **kunstiained** – toetavad käelise tegevuse arendamist ja loovat mõtlemist;
- **tehnoloogia** – toetab arusaama teadmiste ja praktilise tegevuse omavahelisest seotusest, pakub loomingulise eneseväljenduse võimalusi;
- **informaatika** – toetab teabe leidmist ja loovtöö kirjaliku osa vormistamist.

1.4. Loovtöö liigid

Praktiline loovtöö

- **Projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) või muu ettevõtmine, mis pakub hea võimaluse üksi või koos kaaslastega valitud teemadel viia ellu oma ideid. Projekt annab korraldamis-, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiaurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist, õpilasfirma loomist jm.
- **Loovtöö** kunstides (muusika, kunst, kirjandus jms) või tehnilisel teemal (leiutis, toode jms) kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline kui ka omaloominguline. Juhul, kui

loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile. Loovtöö teosena võib olla õpilase omalooming. Tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance, tantsuetendus, raamat, mäng, ajaleht, õppematerjal jne.

Omaloominguline töö

- **Kunstialane töö**, milleks on:
  - tehnoloogiaõpetus - mudelite ja makettide valmistamine;
  - käsitöö - kootud, heegeldatud, õmmeldud jne. eseme valmistamine;
  - kunstiõpetus - erinevate tehnikatega kunstitööde näitus, animafilm;
  - muusika - omaloominguline muusikapala (vokaalne, instrumentaalne), muusika visualiseerimine läbi liikumise, muusikaline kujundus illustreerimaks kirjandusteost, interaktiivne esitus kuhu on kaasatud muusika, kunst, kirjandus, käsitöö, ajalugu, IKT jm.

- **Omaloomingulise tööna valmib:**
  - luulekogu, jutukogu, romaan, koomiksialbum, jpt;
  - koostöös valminud töö (nt ühe õpilase luulekogu illustreeritud teise õpilase poolt);
  - õppeotstarbeline lisamaterjal (ristsõnavihik, harjutuste kogumik, õppevideo vms).

- **Projektina valmib ulatuslikum töö:**
  - õpilasfirma,
  - ürituse ettevalmistamine ja läbiviimine,
  - näituse korraldamine.

1.5. Teema valik ja juhendamine

1.5.1. Teema

Töö algab loovtöö liigi ja teema valikust, mille valib õpilane või maksimaalselt kolmeliikmeline õpilasgrupp iseseisvalt. Teema valikul tuleb õpilas(t)el lähtuda iseenda huvialadest või hobidest. Sobiva teema valikul ja selle täpsel sõnastamisel on abiks juhendaja (d). Õpilane kooskõlastab juhendajaga töö kava ja kirjanduse valiku. Teema lõpliku valiku teeb õpilane septembri kuu jooksul.

1.5.2. Juhendamine

Loovtöö juhendajaks võib olla Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi aineõpetaja, kelle valdkonda valitud teema kuulub. Ainete vahelise lõimingu seotud teema käsitlemisel võib õpilasel olla ka mitu kaasjuhendajat. Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt kolm juhendatavat või kaks rühma.

1.5.3. Juhendaja:

- aitab õpilast või õpilaste rühma teema täpsustamisel ja ajakava koostamisel;
- soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormilistele nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- julgustab/innustab probleemide tekkimise korral või siis julgustab probleeme lahendama innovaatseliselt;

2. Loovtöö osad ja kirjaliku loovtöö osa vormistamine

2.1. Üldnõuded

Praktiline loovtöö (projekt, töö kaunites kunstides või tehnilisel teemal).

Praktiline loovtöö peab koosnema nii tööst endast kui ka kirjalikust osast ehk kokkuvõttest. Loovtöö kirjalik osa annab ülevaate loovtöö lähtealustest ja eesmärkidest ning kirjeldab eesmärgistatud lahendust ja tulemust.

Loovtöö kirjalik osa (min 5 lk) koosneb järgmistest osadest (vt nõuded trükifailidele):

- tiitelleht ja sisukord (kooli nimetus, töö pealkiri, autor, juhendaja, aasta);
- sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
- töösisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
- kokkuvõte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused);
- allikaloetelu;
- lisad.

3. Loovtöö kaitsmine

- 1) Kaitsmiskomisjonide koosseisu ja arvu kinnitab kooli direktor.
  - Loovtöö kaitsmine toimub aprilli alguses.

- Loovtööle hinnangu saamiseks esitab õpilane loovtöö 1. aprilliks.
  - Töö praktilise osa esitlus võib toimuda ka muul ajal (nt mõne ürituse raames).
- 2) Vaimse sisuga loovtöö ettekandmine on avalik ning võib toimuda nii koolis kui ka kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli, ettekandmine võib toimuda koolis ka teatud teema või ainenädala raames või õpilased astuvad üles kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm.
  - 3) Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena (u 5 min jooksul).
  - 4) Loovtöö kaitsmisele pääseb õpilane või töörühm, kes on hiljemalt nädal aega enne kaitsmise tähtaega esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö (kunsti- või projektitöö, vm) koos kirjaliku osa ning loovtöö päevikuga, mille juhendaja on allkirjaga kinnitanud.
  - 5) Mitme autori puhul osalevad nii loovtöö esitlusel kui ka kaitsmisel võrdselt kõik grupi liikmed.
  - 6) Loovtöö kaitsmisel esitleb/esitlevad õpilane/õpilased oma tööd suulise ettekandena koos Power Pointi esitlusega (vt Lisa 2) orienteeruvalt kümne minuti jooksul.
  - 7) Loovtöö kaitsmisel õpilane/õpilased selgitab/selgitavad töö eesmärgi ja põhjendab/põhjendavad teema valikut, tutvustab/tutvustavad kasutatud meetodit/meetodeid ning esitab/esitavad töö kokkuvõtte.
  - 8) Esitluse lõpus annab loovtöö juhendaja omapoolse hinnangu töö protsessile ja selle tulemusele. Hindamiskomisjon ja kuulajad võivad kaitsjale/kaitsjatele esitada tööd ja protsessi puudutavaid küsimusi.

4. Loovtöö hindamine

- 1) Loovtöö hindamisel, sealhulgas kaitsmisel või esitlemisel lähtutakse kooli õppekavaga sätestatud hindamise korraldusest, arvestades käesolevas korralduses sätestatud nõudeid. Loovtöid hinnatakse vastavalt kooli hindamisjuhendile arvestatud (Arv) või mittearvestatud (MARv).
- 2) Loovtöö hindamise eesmärgiks on kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta ning kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.
- 3) Loovtööle ja selle esitlemisele annab hinnangu hindamiskomisjon, kuhu kuulub/kuuluvad ka õpilase juhendaja(d). Grupitöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul peetud päeviku alusel.

4) Hindamise aluseks on:

- **töö sisu** – töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose, näidendi, luuletuse jne esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
- **loovtöö protsess** – õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust. loovtöö protsessile annab kirjaliku hinnangu loovtöö juhendaja.
- **loovtöö vormistamine** – teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine.
- **loovtöö esitlemine** – esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

5) Loovtöö hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile.

6) Loovtöö mittesooritamine otsustatakse komisjoniliikmete häälteenamusega.

7) Mittesooritamise korral on õpilasel võimalus taotleda kaitsmist teist korda, esitades õppealajuhatajale vastavasisulise avalduse.

8) Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Kool arhiveerib loovtööd digitaalsel kujul, kui tegemist ei ole esemelise tööga (teksti-, pildi, heli-, või videofailidena) ja/või säilitatakse (kui loovtöö on esemeline) koolis kokkuleppel autoriga. Erandjuhul tagastatakse töö autorile kirjaliku avalduse esitamisel. Õpilaste loovtöödega seonduvaid materjale võib kasutada õppematerjalidena kooli õppetegevuses ning kooli tutvustavates trükistes.

LOVTÖÖ HINDAMISLEHT

Teema: _____

Õpilane: _____

Juhendaja: _____

Komisjon: _____

	Hinnang
LOOVTÖÖ PROTSESS (Juhendaja kirjalik hinnang)	
VORMISTUSNÕUDED	

" _____ "

kuupäev

_____

allkiri (komisjoni esimees)

Kommentaariid:

PowerPoint ESITLUS.

***Slaid 1* Loovtöö pealkiri**

- Õpilase nimi.
- Juhendaja nimi.

***Slaid 2* Loovtöö teema**

- Teema valiku põhjendus.
- Milliste õppeainetega on loovtöö seotud?

Slaid 3 Tööprotsessi kirjeldus

- Tööprotsessi kirjelduse aluseks on loovtööpäevik.
- Loovtöö etapid.
- Tööprotsessi planeerimine ja teostamine.
- Koostöö juhendajaga.

Slaid 4 Loovtöö analüüs

- Analüüs oma töö eesmärkide õnnestumistest ja/või ebaõnnestumistest.
- Kas ja mida oleks saanud teha paremini.

Slaid 5 Lisamaterjalid

- Pildid, fotod, videod.
- Valminud töö esitlus (kunstiteos, käsitöö, laul, tants, raamat, lauamäng jm).

Slaid 6 Kokkuvõte

- Järeldused ja hinnang tehtud tööle.